

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 2. Examinantur rationes pro secunda conclusione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

& in regula agendi contentis, quibus non nisi negationes opponuntur. Unde exigentia illa ut ametur, non supponit hic præcise pro exigentia actus amoris, sed pro ipsa amabilitate, jureque & possessione amabilitatis.

EXPLICAT 3. Quidam ex 5to. Metaph. t. 21. & secundum S. Thomam hic q. 18. ar. 1. Bonum transcendente nihil aliud est, quam integritas, seu complementum alicujus rei: & ita etiam materia est quid bonum, quia quamvis materiae ad hoc ut sit ens completum desit aliquid; ad hoc tamen ut sit materia, nihil illi deest, sed in entitate integra est & completa, ac per consequens bonum. Et hac ratione S. Th. 4. Ench. lect. 23. exponit illud Aristotelis ex 4. Eth. c. 5. quod non possit alicui convenire omnis defectus boni: quia tale malum convinceretur omnino se ipsum destruere, & fieret simpliciter intolerabile, destruendo etiam subjectum suae malitiae. S. etiam Aug. Ench. c. 3. ostendit mala non esse sine bonis, subditque c. 26. quod quamvis bona possint esse sine malis, mala tamen sine bonis, nec nisi in bonis esse possunt: Nam licet homo vel Angelus possit non esse justus, injustus tamen non potest esse nisi vel homo, vel Angelus; & cum sit bonum, quod sit homo, & quod sit Angelus; malum tamen est in utroque, quod sit injustus. Unde constat posse aliquid esse bonum & tamen simul esse malum, quatenus deficit in aliquo, vel aliquid illi deest. Et ita materia dicitur bona materia, & tamen est ens imperfectum, quia non habet perfectionem, & actualitatem formae substantialis. Ex quo ulterius patet. Bonitatem transcendentalem, esse aliquid positivum; est enim habere, quidquid requiritur ad tale esse, quamvis aliquando explicetur per negationem, quatenus dicitur nihil illi deesse. At vero malum si formaliter & in actu secundo spectetur dicitur compleri per aliquid negativum: malum enim est cui deest aliquid ad tale esse in esse perfecto. Et ita malus est equus, cui deest aliquid quod reperitur in equis perfectis. Jam vero malitia moralis hoc addit, quod sit carentia perfectionis debitae, hoc est, quam ex debito morali, tenebatur operans procurare, quod debitum explicans S. Th. q. 1. de Malo. ar. 1. ad 1. & ad 7. ait. Illud consistere in modo, ordine, & apta compositione partium ad invicem, hoc autem in peccato non reperitur. Haec explicatio

NON SATISFACIT. Tum quia: Potest esse defectus etiam ex aliqua entitate, & ita est defectus habere magnum nasum, & tamen explicatio assumit malum in actu secundo compleri per aliquid negativum, deberet ergo hoc ulterius explicari. Tum quia, non videtur ideo materia imperfecta: quia deest illi perfectio formae: quomodo enim ex illius carentia aliquid est imperfectum, quod si haberet chimæra foret, ut foret materia chimæra si haberet perfectionem for-

ma. Tum quia ægerrime explicatur, quod peccatum sit carentia rectitudinis debitæ, certe enim odio Dei non debetur ut sit actus bonus, quomodo ergo odium Dei caret rectitudine debitæ.

DICENDUM est 3. *Rationem illam positivam importari in recto, pro connotato autem importari negationem.*

PROBATUR 1. Quia pro genere in definitione Commissionis ponitur actus, adeoque quid positivum. Jam autem ea, quæ ponuntur præcipue pro genere in definitione alicujus semper importantur in recto, ea autem, quæ ponuntur pro differentia, si sint definitiva entium Connotativorum, non ponuntur nisi in obliquo. Et ita tenebræ definiuntur quod sint aer sine luce; est autem peccatum connotativum Ens.

PROBATUR 2. Quia ratio non positivi repugnabilis in peccato habet se sicut formalitas quædam ex modo nostro concipiendi adveniens; talia autem semper unum dicunt in recto, hoc est subiectum, formalitas autem ipsa in obliquo importatur. Et ita v. g. terminus in quantitate, est ipsa quantitas prout dicit negationem ulterius extensionis.

PROBATUR 3. Importata in obliquo significant formalitatem ultimam complementem, importata in recto nondum completum quid significant. Et ita quantitas importata in recto à termino, non trahit secum completam rationem terminum, sed illa adfert importata in obliquo negatio ulterius extensionis. Sed etiam ratio actus in peccato, non importat completam rationem peccati, quam importat non commensuratio rationis ad jus divinum, aut ad regulam actionum humanarum rectam. Ergo actus in recto ponitur, in obliquo autem illud non positivum dicitur.

COLLIGES. Peccatum Commissionis esse ipsum actum prout non commensuratum debito Juris Divini, vel Regulæ honestarum actionum.

Punctum Difficultatis 2.

Examinantur Rationes pro secunda Conclusionem.

EXPLICUIMUS supra Conclusionem secundam Innuimusque probationes potius, quam attulimus, quas, quo robore in hac materia adferant Auctores expendemus.

1. RATIO est. Sub qua ratione aliquid est formaliter bonum, sub ea ratione implicat illud esse formaliter malum; implicat enim bonum esse malum, sed quidquid est positivum sub ea ratione, sub qua est positivum est formaliter bonum. Quod ipsum probatur, sub qua ratione est aliquid formaliter ens, sub ea ratione est bonum formaliter: hæc enim se transcendunt ad invicem. Sed quidquid est positivum sub qua ratione est positivum est ens: quia Ens prædicatur formaliter de omni eo quod non est purum nihil, quale debet esse omne id, quod positivum est.

est. Ergo quicquid est formaliter positivum sub ea ratione, sub qua est formaliter positivum, est formaliter bonum.

RESPONDETUR. Retorquendo Argumentum, in quantum eo utentes radicalem malitiā peccati in positivo statuunt, & tamē sub qua ratione aliquid est formaliter bonum, sub illa ratione ex vi rationis allatæ, non posset esse malū radicaliter: quia sub illa ratione, non potest esse actus radix nihili. Quæ retorſio multis infra ponendis applicari potest. Directē argumento sic satisfit: sub qua ratione est aliquid bonum bonitate transcendentali, sub illa ratione non potest esse malum malitiā itidem proportionatā, h. e. transcendentali; potest tamen esse malum malitiā alius generis, hoc est malitiā morali.

Idem medius terminus ſcālitè proponitur. Sic ut res habet à propria ſua entitate formaliter ut in ſe ſit; ita & habet ut in ſe bene ſit. Sicut autem implicat ut à propria perfectione ſit formaliter imperfecta, alioquin ipſa ſua perfectione foret imperfecta; ita implicat, ut eadem ſit in ſe formaliter mala: ſicut enim ratio boni eſt eadem cum ratione perfecti juxta Ariſt. 5. Metaph. t. 21. ita & ratio mali, in ſe formaliter conſiſtit in hoc, quod res privetur particulari aliquo bono, quod eſt perfectioni illius debitum. Reſpicit ultimus hæc Ratio illud principium, quod ſicut bonum dicitur cui ad integritatem nihil deeſt, ita & malum eſt formaliter, quod in aliquo ex illis quæ illi debentur, deficit, conſequenter commiſſio mortalis, quæ eſt mala formaliter, debet eſſe mala formaliter ex eo quod deficient ſit, quod careat aliquo ſibi debito, deficientia autem & carentia ſunt negationes.

RESPONDETUR. Quod res à propria ſua entitate habeat ut ipſa ſit bona transcendentaliter, conſequenter, nec in illa ratione potest eſſe mala transcendentaliter, bene tamen potest eſſe mala moraliter, diciq; potest ulterius bonitatem phyſicam conſiſtere in integritate omnium, quæ illi debentur, ſed bonitas moralis univerſaliter non conſiſtit in integritate omnium, quæ illi debentur. Nam in malitia morali ipſa integritas omnium quæ illi enti defectivo debentur malitiam totam fundat. Cur enim odium Dei eſt malum quia habita eſt advertentia & voluntarii integritas ad illud odium requiſita, & ſi non fuiſſet integritas requiſita dictorum, non fuiſſet peccatum mortale. Unde ulterius bonum phyſicum eſt ex integra cauſa, ſed univerſaliter bonum morale non in eo ſtat, quia eſt ex integra cauſa. Quare autem bonitas phyſicæ poſſit ſtare in integritate, non autem univerſaliter loquendo bonitas moralis: ratio eſt quia integritas phyſica, non potest eſſe niſi ex entibus, quæ quia adferunt etiam bonitatem phyſicam, hoc ipſo adferunt perfectionem phyſicam. Jam autem integritas moralis, non ſemper adfert bonitatem moralem: adfert enim

plenum etiam voluntarium, ſeu integrum adhæreſcens malo. Hinc integritas moralis non ſemper eſt bonum, conſequenter nec ſemper eſt perfectum.

2. RATIO eſt. Quæ etiam utitur Perez. Si peccatum eſſet quid positivum eſſet ejus cauſa, & Auctor Deus: quia omnis entitatis positivæ cauſa activa, & Auctor eſt Deus, ſed Deus non potest eſſe cauſa activa & auctor peccati; quia cujus eſt Auctor Deus, illius eſt & amator, ut docet Aug. init. Lib. 83. quæſt. & fundatur in ſcriptura quæ dicit, diligis enim omnia quæ ſunt, & nihil odiſti quæ feciſti; nec enim odiens aliquid conſtituiſti aut feciſti, Sap. 11. v. 25.

RESPONDETUR communiter. Deum ad entitatem positivam peccati, non concurrere tanquam cauſam propriam & per ſe, concurrere enim, non tanquam agens & volens, ſed quaſi coactus, & contra ſuam inclinationem; Deus enim ſuam omnipotentiam quaſi tradit libero arbitrio, ut poſſit illā creatura uti, ad bonum vel malum, prohibendo tamen abuſum, eā ratione quā Martyr ſuum corpus tradit Tyranno, inquit Perez, ut poſſit illud cruciare, aut ſervare; quin tamen cruciatus & dolores poſſint tribui illi tanquam Auctori, ſed ſolum tanquam permittenti. In hac materia addi hoc potest. Diſtinguendas eſſe has duas propoſitiones. Deus concurrit ad peccatum, & Deus eſt cauſa peccati & Auctor. Prius illud verum eſt. Secundum falſum. Ratio: quia licet is qui concurrit hoc ipſo etiam cauſet ſuo modo: quia tamen concurrere, de ſe non notat cauſam propriā, formalitatemque Auctoris, quæ ſtat in hoc, quod eſt ex inclinatione & affectu ad opus operari. Omne autem liberum agens, quod eſt cauſa alicujus, & Auctor, dici debet operans, ex inclinatione ad opus ejusque amore, quem amorem, quia Deus non habet ad peccatum, non eſt ejus cauſa propria, & Auctor. Advertit etiam Arriaga. Quod privatio incluſa in peccato, etiam poſito quod illa ultimò compleat malitiam peccati, non aliter ab homine fiat, quā producendo entitatem phyſicā, ad quam illa privatio conſequitur, non enim ad privationem datur per ſe actio. Cum ergo Deus eādem actione cum creatura producat illud positivum, non aliter quā homo, dicendus eſſet Deus cauſa peccati. Quod ſi recurras in eo eſſe diverſitatem, quod Deus concurret cum diſplicitia, dicent oppoſiti, quod etiam ad illud formale concurrat cum diſplicitia.

INSTAT 1. Perez Argumento ab Auctori-tate D. Aug. c. 18. de vera Rel. Formatq; inter alia, argumentum. Omnis entitas positiva ſit Deo Auctore. Sed quod ſit Deo Auctore, ſit Deo volente. Ergo omnis entitas positiva, quatenus entitas positiva eſt, non ſolum ſit Deo permittente ipſam, ſed Deo etiam volente.

RESPONSUM jam eſt. Deum eſſe Auctorem
(D). 2 rem

LOD
VS KI
le. Z:
VI

rem omnium bonorum quæ sunt sine restrictio-
ne bona, non tamen esse causam bonorum quæ
sunt transcendentaliter bona, mala moraliter.
Consequenter non est Auctor Deus ut homo
deterior fiat. Nam nomine Auctoris venit o-
perans cum inclinatione, non est autem Deus
inclinatus ad malum.

INSTAT 2. Perez. Omne quod existit qua-
tenus existit à Deo est: Omnia enim per ipsum
facta sunt. Quod etiam asserit Dyon. de Div.
Nom. c. 5. Omne autem Ens sæculi, vel tem-
poris, & omnis quocumque modo existentis Præ-
existens est Principium & Causa, hoc est, Deus.
Sed eo ipso quod concedamus aliquid existere
positivè, debemus fateri illud fieri à Deo, tan-
quam à dirigente, & non tanquam odiente, ut
dicit scriptura. Nec possumus ita abuti omni-
potentiā Divinā, ut faciat aliquid Deus tanquā
odiens, hoc enim script. expressis verbis negat.

RESPONSUM jam est. Omne quod existit
secundum quod existit quoad esse physicum à
Deo est, secus secundum quod existit, quoad es-
se morale.

ADDENDUM hic aliquid de inclinatione Di-
vina in concurrendo. Vidit Deus creaturas
sine suo concursu operari non posse. Vidit po-
stea pro innata libertate, dato sibi concursu pos-
se abuti eodem, modo illis indemnem servare, & ne-
mo illum ad hoc coëgit, sed ex sua inclinatione
servandæ indemnem libertatis creatæ, adstrinxit
ad talem concursum suam libertatem, & hoc
sensu inclinatio in Deo ad illam servationem in-
demnis libertatis creatæ salvari potest. Rursus
potest poni inclinatio ad ipsummet opus ma-
lum, hanc Deo aufert scriptura, & demonstra-
tio Metaphysica de ejusdem sanctitate.

INSTAT 3. Perez. Universales locutiones
Scripturæ & PP. de Deo tanquam causa rerum
non patiuntur tales explicationes.

RESPONDETUR. Quando Scriptura ipsa
aliis in locis innuit Patresque, quod Deus non
æqualiter ad peccata, & actiones alias concur-
rat, sufficiens habetur fundamentum talis expli-
cationis, & aliunde non evincitur peccatum
formaliter in positivo non stare.

INSTAT 4. idem. In divisione Entis in Crea-
torem & Creaturam, nullus unquam agnovit
impropriam significationem, sed omnem crea-
turam propriissimè à Deo fieri, & à Deo amari,
cum sit de fide, creaturam omnem Dei, esse val-
de bonam.

RESPONDETUR. Creatura fit propriissimè
à Deo in quantum dicit aliquid ordinis physici,
non autem in quantum illud ipsum positivum
dicit aliquid ordinis moralis. Et quamvis idem
sint realiter positivum illud physicum, & positi-
vum morale, sufficit, quod à Deo noscente sin-
gula, distinguantur æquivalentiā præcisionis.

INSTAT 5. idem. Non potest excipi à con-

curfu Dei physico ulla entitas creata propter lo-
cutiones generales scripturæ dicentis, Deum
nihil odisse eorum, quæ fecit. Ergo etiam si
Deus peccati fecit, debet illud amare, ad quod
alludit ille etiam locus, quod Deus omnia ope-
ratus sit, propter semetipsum, adeoque propter
se tanquam finem; facere autem aliquid propter
finem, est facere illud amando ipsum.

RESPONDETUR. Sunt quidem locutiones
universales, quæ nihil eximunt à concursu Dei,
sed non sunt locutiones æqualiter Deum omnia
causare. Unde scriptura dicit, servire me feci-
sti in peccatis tuis, & Trident. Sess. 6. de Justific.
Can. 6. Anathematizat docentes quod Deus
æque sit causa boni, atque mali. Unde in præ-
senti & ad hanc & ad priorem Instantiam, re-
nendum hoc erit, peccatum stans in positivo ef-
fe, fieri propriissimè à Deo, non tanquam à causa
secundum inclinationem operante, sed tan-
quam à causa, contra inclinationem operante &
serviente, adeoque ad destructionem illustrer-
mini, qui est, Deum esse propriissimè causam
peccati, cum ratio propriissimæ causæ deponat
inclinationem.

3. RATIO ejusdem. Si entitas peccati, non
est amabilis à Deo, sed solum odibilis. Ergo
nullo modo est bona, Ergo non est entitas posi-
tiva: quia omnis entitas positiva est bona, quod-
libet enim Ens est unum, verum, bonum.

RESPONDETUR. Entitatem positivam pec-
cati esse bonam physicè & transcendentaliter,
malam autem moraliter.

Punctum Difficultatis 3.

Probatur Intentum.

PROBATUR I. Conclusio. Auctoritatibus
PP. qui sentiunt peccatum in non positivo
consistere.

1. Auctoritas sit Dyon. c. 4. de Div. Nom.
præsertim §. 4. *Circumsusum nobis aërem offundit
tenebris dicimus defectu, at que absentia lucis. Item
que neque in demonibus, neque in nobis est malum,
quasi existens, sed ut defectus, & desertio propriorum
bonorum.* Et ibidem §. 23. explicans, quare da-
mones sint mali, *mali sunt, inquit, defectu Angeli-
corum bonorum.* Et infra. *Depravatio igitur est
malum est rerumque illis convenientium desertio,
bonorum ipsis congruentium privatione, declinatio-
ne atque prolapsione mali nominantur.*

2. Auctoritas est Damasc. L. 4. Ortho. Fid. c.
21. *At inquires, si res ita se habet, quanam mali ori-
go est: nec enim fieri potest, ut malum à bono ortum
traxerit. Respondemus. Malum nihil aliud est,
quàm privationem boni.*

3. Auctoritas est Aug. qui c. 24. Ench. Lo-
quens de peccato dicit: *Quod est primum malum
Creatura Rationalis, id est, prima privatio boni.*

His adde S. Thom. L. 3. contra Genes. c. 7.
8. 9. Totā item q. de malo & hic q. 71. a. 1. illi
Corp. explicans quid sit formalitas vitii. *Vitium*